

Overlegorgaan van HBO-scholen
met een accountancy-opleiding

Voorzitter Landelijke Examens
Posthbo

LANDELIJK EXAMEN
Audit & Assurance A
Nieuwe eindtermen

Samenstellers : De vakcommissie Audit en Assurance

Datum : 8 januari 2014

Tijd : 13.30 - 16.30

- * Dit examen bestaat uit 5 pagina's inclusief voorblad. Controleer dit !
- * Toegestane hulpmiddelen:
 Handleiding Regelgeving Accountancy
 (HRA vanaf editie 2012 of studentenversie VRA)
- * Motiveer steeds uw antwoorden !
Aan onvoldoende gemotiveerde antwoorden worden geen punten toegekend!
- * Een indicatie voor de puntenverdeling is als volgt:

vraag 1	10 punten
vraag 2	30 punten
vraag 3	30 punten
vraag 4	10 punten
vraag 5	<u>20 punten</u>
	100 punten

Veel succes!

De Zonnekoning BV

De Zonnekoning BV is een technisch installatiebedrijf dat zich bezig houdt met de handel en installatie van zonnepanelen. De Zonnekoning BV werd opgericht in 2008 en is, na een explosieve groei in de afgelopen jaren, met ingang van 2013 controleplichtig. Het hoofdkantoor en het centrale magazijn van De Zonnekoning BV zijn gevestigd in Almere. Daarnaast beschikt zij over een eigen opslagloods in de haven van Rotterdam.

Door de krappere wordende arbeidsmarkt voor technisch personeel en de toenemende concurrentie op de markt voor zonnepanelen stijgen de kosten en dalen de marges. De Zonnekoning BV probeert hieraan het hoofd te bieden door te participeren in innovaties waardoor de opgewekt stroom kan worden opgeslagen. Hierdoor kan de stroom die overdag wordt opgewekt ook 's avonds en 's nachts worden gebruikt. Deze innovatie verkeert nog in een experimentele fase en leidt tot een aanvullende financieringsbehoefte bij De Zonnekoning BV.

Bij De Zonnekoning BV zijn 80 personen werkzaam waarvan bijna de helft op basis van een tijdelijk arbeidscontract. Voor het installeren van de zonnepanelen maakt De Zonnekoning BV uitsluitend gebruik van lokale installateurs.

Onder de directie die bestaat uit een commercieel en een technisch directeur ressorteren de afdelingen inkoop, opslag & logistiek, verkoop, calculatie & planning en ICT & controlling

Inkoop

De commercieel directeur sluit de inkoopcontracten af met de producenten van zonnepanelen en omvormers (installaties waarmee de zonne-energie wordt omgezet in elektriciteit). De omvormers worden ingekocht bij Europese producenten. Het overige installatiemateriaal zoals kabels en bevestigingsmaterialen wordt op voorraad gehouden en besteld bij vaste, binnenlandse, leveranciers zodra de minimumvoorraad is bereikt.

De belangrijkste leveranciers van de zonnepanelen zijn gevestigd in China. Na een tijdelijke importheffing op Chinese zonnepanelen in juni 2013 zijn er sinds augustus 2013 door de Europese Unie afspraken gemaakt met China over minimumprijzen en een maximale hoeveelheid panelen die de EU binnen mogen komen. Omdat deze afspraken de marges van De Zonnekoning BV onder druk zetten, heeft de commercieel directeur eind 2013 contacten gelegd met een Turkse leverancier van zonnepanelen die niet gebonden is aan de EU afspraken.

Opslag & logistiek

De Chinese zonnepanelen worden per schip in zeecontainers aangevoerd in Rotterdam en na keuring opgeslagen in de eigen opslagloods in Rotterdam of in het magazijn in Almere. Tijdens het transport over zee raakt gemiddeld 10% van de panelen beschadigd en onbruikbaar. De beschadigde panelen worden voor ongeveer 20% van de inkoopwaarde verkocht aan een opkoper die de grondstoffen hergebruikt. Het risico van beschadiging tijdens transport is voor rekening van De Zonnekoning BV en is niet verzekerd. De afdeling opslag & logistiek verzorgt het transport van de zonnepanelen vanaf Rotterdam naar het magazijn in Almere en/of de afnemers met eigen transportmiddelen. De voorraden worden per artikelsoort en locatie geregistreerd tegen inkoopwaarde.

Vooruitlopend op de op handen zijnde importheffing heeft De Zonnekoning BV in mei 2013 een grote partij zonnepanelen ingekocht, die wegens plaatsgebrek in de eigen magazijnen, zonder keuring zijn opgeslagen in 50 zeecontainers op een gehuurd terrein in Rotterdam. Wegens tijdgebrek staan deze zeecontainers ten tijde van de afronding van de controle over 2013 nog steeds op het gehuurde terrein en zijn de zonnepanelen nog niet gekeurd.

Verkoop

De afdeling verkoop brengt, op basis van de door de afdeling calculatie en planning vervaardigde voorcalculaties, offertes uit voor de installaties. Deze installaties omvatten tenminste 6 zonnepanelen en worden zowel geleverd aan particulieren als aan ondernemers. De offerteprijs is onder meer afhankelijk van het aantal te plaatsen zonnepanelen, het aantal omvormers, en de bereikbaarheid en soort locatie waar de zonnepanelen geplaatst moeten worden.

Verder kan de klant tegen meerprijs kiezen voor donkere (Europese) in plaats van blauwe (Chinese) panelen en voor een betere kwaliteit omvormer. De Zonnekoning BV geeft 10 jaar garantie op de panelen en, afhankelijk van de kwaliteit, 5 of 10 jaar op de omvormers.

Voor particulieren bestond tot begin augustus 2013 een subsidieregeling van 15% op de materiaalkosten met een maximum van 650 euro. Daarnaast is sprake van een tijdelijke BTW regeling waarbij 6% in plaats van 21% BTW berekend wordt over de arbeidskosten. Deze regeling geldt vanaf 1 maart 2013 tot eind 2014.

Calculatie & planning

De afdeling calculatie en planning stelt voor elke uit te brengen offerte een voorcalculatie op. Hierbij wordt onder meer gebruik gemaakt van satellietbeelden om vast te stellen hoeveel zonnepanelen geplaatst kunnen worden, wat het verwachte rendement is en of er belemmeringen zijn ten aanzien van de bereikbaarheid van de locatie die leiden tot meerwerk bij de installatie. Na acceptatie van een offerte verzorgt deze afdeling de planning. Daarbij worden opdrachten verstrekt aan lokale installateurs voor het installeren- en aan de afdeling opslag & logistiek voor het afleveren van de zonnepanelen, omvormers en het installatiemateriaal. Daarnaast houdt de afdeling calculatie en planning toezicht op de kwaliteit van het installatiewerk en autoriseert zij de facturen van de installateurs nadat de installatie heeft plaatsgevonden.

ICT & controlling

De logistieke en de financiële administratie worden gevoerd met behulp van een geavanceerd ERP pakket met decentrale gegevensinvoer op de afdelingen. De afdeling ICT & controlling verzorgt maandelijks rapportages waarbij de actuele cijfers worden vergeleken met de begroting en de belangrijkste afwijkingen worden geanalyseerd.

Actuele ontwikkelingen

De kredietaanvraag die begin 2014 door De Zonnekoning BV bij haar huisbankier is ingediend voor het innovatieproject is afgewezen. Enerzijds omdat de solvabiliteit van De Zonnekoning BV al 2 jaar lang beneden de in het kredietarrangement afgesproken limiet van 20% blijft en anderzijds omdat de huisbankier het risicoprofiel van deze investering te hoog acht. De commercieel directeur overweegt het liquiditeitstekort op te lossen door middel van crowdfunding waarbij hij alle bestaande afnemers wil benaderen voor een investering van 1.000 euro.

Vraag 1 (10 punten)

Tijdens het samenstellen van de jaarrekening over 2012 begin april 2013 heeft de accountant vastgesteld dat De Zonnekoning BV in 2013 voor het eerst controleplichtig zal zijn.

Gevraagd:

Geef gemotiveerd, onder verwijzing naar de relevante NV COS, aan welke specifieke controlewerkzaamheden noodzakelijk zijn om voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen over de posten op de beginbalans. Werk dit concreet uit voor de balanspost debiteuren op de beginbalans.

Vraag 2 (30 punten)

De Zonnekoning BV heeft onder meer te maken met de volgende strategische business risks:

- Importbeperking Chinese Zonnepanelen
- Krimpemde arbeidsmarkt voor technisch personeel
- Risicomidend gedrag bij traditionele kredietverschaffers

Gevraagd:

Geef voor deze 3 genoemde risico's concreet aan:

1. Uit welke bron (source) ze afkomstig zijn.
2. Welke beheersingsmaatregelen (potential management controls) mogelijk zijn.
3. Wat de mogelijke invloed op de controle (potential impact on the audit) is.
4. Tot welke gegevensgerichte controlewerkzaamheden ze aanleiding kunnen geven.

Vraag 3 (30 punten)

Hoe controleert de accountant de verkoopopbrengsten van De Zonnekoning BV in het kader van de jaarrekening controle over 2013.

Vraag 4 (10 punten)

In de casus staat het volgende vermeld onder opslag & logistiek:

Vooruitlopend op de op handen zijnde importheffing heeft De Zonnekoning BV in mei 2013 een grote partij zonnepanelen ingekocht, die wegens plaatsgebrek in de eigen magazijnen, zonder enige keuring werden opgeslagen op een gehuurd terrein in Rotterdam in een 50 tal zeecontainers waarin ze zijn geleverd. Wegens tijdgebrek staan deze containers ten tijde van de afronding van de controle over 2013 nog steeds op het gehuurde terrein en is de inhoud nog niet gekeurd.

Bij de planning van de eindejaarscontrole van De Zonnekoning BV 2013 is het bestaan en de waardering van deze zonnepanelen in de zeecontainers op het gehuurde terrein als significant risico onderkend.

Gevraagd:

Geef gemotiveerd aan welke gevolgen het onderkennen van dit significante risico voor deze voorraad zonnepanelen heeft voor de door de accountant uit te voeren controlewerkzaamheden.

Vraag 5 (20 punten)

5.1 Werk de onderstaande feiten en bevindingen af als accountant verantwoordelijk voor de afronding van de accountantscontrole 2013. Geef daarbij gemotiveerd aan of de weergegeven feiten in beginsel moeten leiden tot:

- nader onderzoek, met beschrijving van de werkzaamheden;
- geen verdere actie en/of
- wijziging of aanvulling van de conceptjaarrekening en/of
- communicatie met degenen belast met governance via de managementletter.

5.2 Geef per aantekening aan wat de mogelijke consequenties zijn voor de strekking van de controleverklaring bij het niet wijzigen van de conceptjaarrekening 2013 door de directie. (Met de mogelijke gevolgen voor de controleverklaring die voortvloeien uit het eerste jaar van de controleplicht hoeft bij de beantwoording van deze vraag geen rekening te worden gehouden.)

Aantekening 1

Bij één van de door De Zonnekoning BV verkochte installaties is op nieuwjaarsdag 2014 kortsluiting ontstaan met tot gevolg een uitslaande brand in de woning waarop de panelen zijn geplaatst tot gevolg. De Zonnekoning BV is door de rechtsbijstandsverzekering van de afnemer aansprakelijk gesteld voor de schade die bijna 300.000 euro bedraagt. De directie van De Zonnekoning bestrijdt de claim en wil deze zo nodig verhalen op de installateur of de leverancier.

Aantekening 2

De Zonnekoning BV heeft in 2013 ruim 500.000 euro geïnvesteerd in de ontwikkeling van de opslagsystemen voor zonne-energie. Zij heeft deze investering geactiveerd als onderzoek- en ontwikkelingskosten en motiveert deze keuze door middel van een publicatie van de stichting "Sun 4ever" met de volgende conclusie:

Conclusie

De ontwikkeling van eigen opslag doormiddel van een accu in huis is in 2013 in een stroomversnelling gekomen. De belangstelling van de kant van de consument is sterk groeiend. De fabrikanten die niet meedoen missen de markt. De grotere onafhankelijkheid van het energiebedrijf spreekt steeds meer mensen aan. De combinatie zonnepanelen plus eigen opslag zorgt voor een groeiende decentralisering van onze energievoorziening en dat is zeer wenselijk nu én in de (nabije) toekomst.

Naast de in de woning te plaatsen basisaccu kun je ook op een andere manier komen tot een opslag van elektriciteit. Te denken valt aan het gebruik maken van de elektrische of plug-in hybride auto en de groeiende populariteit van elektrische fietsen.

Maar een belangrijke stap is dat we variabele tarieven bij de energiebedrijven gaan krijgen en dat terug leveren ook financieel veel interessanter wordt. Als de spot-tarieven op de elektriciteitsmarkt hoog zijn dan leveren we terug uit onze accu. Zijn de tarieven laag dan vullen we diezelfde accu. Dan gaan we profiteren van prijsverschillen en kunnen we onze (thuis- en/of auto-accu) voor een deel terug gaan verdienen. En tegelijkertijd stabiliseren we mede het net. De mogelijkheden gaan toenemen en daarmee is de toekomst vandaag begonnen.